

BABESIA – EN OVERSET FLÅTBÅREN SMITTE?

AF REGITZE STERUP ANDERSEN | Vendsyssel Landdyrlæger

Babesia kan være en meget tabsvoldende sygdom med høj dødelighed, det mest karakteristiske symptom er blod i urinen.

I en nystartet besætning hvor der netop var indkøbt 30 Hereford moderdyr med kalv til afgræsning af et naturområde, var der pludselig 3 døde dyr uden tegn på forudgående sygdom. Dyrene havde gået på arealet i fire uger, og var blevet indkøbt fra en anden del af Danmark. Udover afgræsning var de forsynet med ammeko-mineraler og wrap.

De 3 døde dyr medførte god grund til bekymring, og vagtdyrlægen blev tilkaldt. Alle 3 døde dyr fremstod i flot huld og uden tegn på længerevarende sygdom ej heller tegn på skader eller kramper i forbindelse med døden. I den resterende del af besætningen var der ingen tegn på sygdom.

Hos en obduceret ko fandtes intet unormalt på hverken tarmsæt, nyre, hjerte eller lunger. Leveren havde en smule fibrin tilhæftning i et lille område og en anelse fedtlever. Det vil sige ingen fund, der var tilstrækkelig til at fastsætte en diagnose.

I de efterfølgende dage blev det forsøgt undersøgt, hvad årsagen til dødsfaldene så kunne være. I lokalområdet blev det nævnt, at Babesia tidligere havde været en problematik.

Babesia er en flåtbåren parasitsygdom, der inficerer blodet, og nedbryder de røde blodceller. Symptomerne på sygdommen er akut feber, blodmangel, væggtab, nedstemthed, øget vejrtrækning og puls samt det mest karakteristiske - blod i urinen. Graden af infektion kan variere fra mild til alvorlig. Ved de alvorlige tilfælde optræder symptomerne ofte kort tid før døden, og i dette tilfælde er det som regel allerede for sent at gøre noget. Ved obduktion kan det være muligt

at finde en blodfyldt blære, forstørret milt, blege nyre, forstørret lever og som regel et meget ikterisk dyr.¹

I det aktuelle tilfælde blev der udtaget blodprøver for Babesia på nogen af de tilbageværende dyr. Her testede 3 ud af 3 positive. I første omgang blev

BABESIA

- Overføres via forskellige flåtarter men primært skovflåten
- Er en zoonose, hvilket vil sige den kan overføres til mennesker
- Giver typisk en forårsepidemi i april – juni og en efterårsepidemi fra august – oktober
- Påvirker ungdyr i langt mindre grad end ældre dyr dvs. <9 måneder udviser sjældent symptomer
- Efter smitte med Babesia forbliver man reservoirtært, det vil sige rask men smittet, så man stadig kan give smitten videre til andre²
- Kan diagnosticeres ved blodudstrykning eller ved indsendelse af blodprøve til laboratorie, hvor den sidste mulighed er mest sikker¹

dyrene behandlet med et middel mod flåter for at mindske smittetrykket. Derefter blev de behandlet med et lægemiddel specifikt mod Babesia. Lægemidlet er som udgangspunkt ikke tilgængeligt i Danmark. Det betyder, at man skal have en tilladelse for at må bestille det hjem. Lægemidlet var 14 dage om at komme hjem, og i mellemtiden nåede yderligere 6 køer at dø.

Alle køer i besætningen blev behandlet med lægemidlet, da det både har en kurativ men også forbyggende effekt. Dette vil sige, at dyrene stadig vil kunne smittes med Babesia fra flåter efter behandling, men det vil kun medføre et svagt sygdomsrepons. Det tillader at dyret opbygger et immunforsvar mod Babesia uden at blive sygt af det.¹ Når først dyrene har fået et immunforsvar mod det, klare de sig fint igennem gentagen smitte fra flåter.

I den aktuelle besætning klarede dyrene sig alle fint efter at have fået behandlingen mod Babesia. Da der igen blev indsat nye dyr i besætningen, fik de alle en behandling inden udsætning på arealet, og siden er der ikke set symptomer i besætningen.

DYRLÆGER & KO

Dyrlæger & Ko består af 27 kvægpraksis og 140+ professionelle kvægdylæger fordelt over hele landet. Vi har vores daglige gang i knap 1.800 besætninger med sundhedsrådgivningsaftale og tilser således over 70% af den samlede malkekvægbestand i Danmark.

Kilder: 1: Bradford P. Smith & Nicola Pusterla (red.): *Large Animal Internal Medicine*, Elsevier - Health Science s. 1157-1159. (2009)

2: Petersen, Heidi Huus et al. 2018 Bovin babesiose: En sejlivet vektoroverført parasitsygdom. URL: <https://dvt.ddd.dk/bladarkiv/2018/nr-10/bovin-babesiose-en-sejlivet-vektoroverfoert-parasitsygdom/> hentet d. 30/4-2024